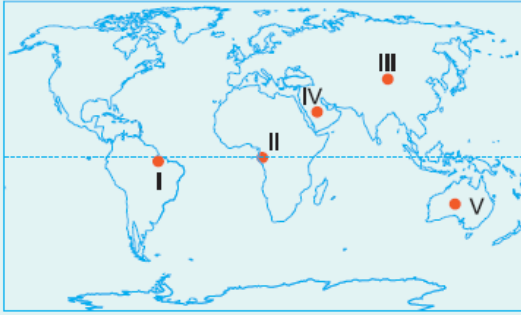

1. Su moleküllerinin güneşin etkisiyle litosfer, hidrosfer ve atmosfer arasındaki hareketine su döngüsü adı verilir. Su döngüsü, dünyadaki pek çok ekosistem için çok önemlidir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi üzerinde su döngüsünün bir etkisi bulunmaz?

- A) Fotosentez olayında
B) Toprak oluşumunda
C) Madenlerin insanlar tarafından tespitinde
D) Canlıların su ihtiyaçlarını karşılamasında
E) Yer altı su kaynaklarının oluşmasında

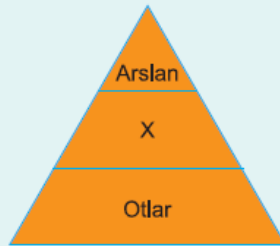
2. Atmosferdeki karbondioksit, her zaman ve her yerde aynı miktarda bulunmaz. Oranı, yere ve zamana göre değişme gösterir. En büyük karbon kaynaklarından biri fosil yakıtlardır. Fosil yakıtların bol olarak kullanıldığı yerlerde bunların yanması sonucu atmosfere karışan karbondioksit miktarı da fazla olur.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralandırılarak verilen bölgelerden hangisinde, atmosfere insanlar tarafından verilen karbondioksit miktarı daha fazla olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Yanda savan biyomunda görülen enerji piramidi verilmiştir. Enerji piramidinde X ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Antilop B) Yılan C) Akrep
D) Sırtlan E) Ayı

4. Karbon döngüsünde, karbonun tüketimi kadar tüketilen karbonun tekrar doğaya geri dönmesi de önemlidir.

Buna göre;

- I. deniz hayvanlarının kabuk oluşumu,
II. orman yangınları,
III. bitkilerin fotosentez yapması,
IV. volkan patlamaları

olaylarından hangileri doğada gerçekleşen karbon tüketimine örnek olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Enerji piramidinde yer alan canlılar ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Etçiller, birincil tüketicilerdir.
B) Bitkiler, ikincil tüketicilerin beslenmesinde önemli rol oynar.
C) Piramidin üst basamağına çıkıldıkça birey sayısında artma görülür.
D) Piramidin en alt basamağında güneş enerjisini doğrudan kullanan canlılar bulunur.
E) Otçullar etçiller tarafından tüketilerek enerji akışının iki yönlü olması sağlanır.

6. Okyanuslarda sık sık fırtına çıkar. Büyük dalgalar oluşur. Bu dalgaların etkisiyle hava kabarcıkları patlamakta ve bu sırada okyanus suyundaki pek çok mineral madde atmosfere fırlamaktadır. Aerosol denilen bu tuzlar ve mineraller havada yol alarak yükselirler.

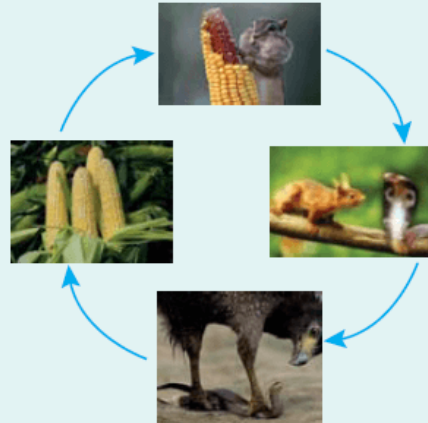

Aerosoller;

- I. bitkilerin fotosentez yapması,
II. bulutların oluşması,
III. toprağın verimliliğinin artması,
IV. bitkilerin atmosferden karbonu daha rahat alması
- olaylarından hangilerinin gerçekleşmesinde etkili olur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Yanda bir besin zinciri verilmiştir. Besin zincirinde aşağıda verilenlerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Birincil tüketiciler
C) Üreticiler
E) Ayrıştırıcılar
- B) İkincil tüketiciler
D) Üçüncül tüketiciler

8. Geçmiş jeolojik dönemler boyunca geniş bir yayılma alanına sahipken, sonraki dönemlerde bu yayılma alanlarını kaybedip bulabildiği uygun ekolojik faktörlerin devamına bağlı olarak günümüzde dünyanın bazı köşelerinde yaşamını sürdürebilen bitkilere "relikt" (kalıntı) bitkiler denir. Örneğin ABD'de bulunan dev sekoya ağaçları relikt bitkidir. Bulunduğu bölgenin şartları sebebiyle yalnızca belirli bölgede yetişen, dünyanın başka yerinde yetişme ihtimali olmayan, yöreye özgü bitki türlerine ise "endemik" (yerli) bitkiler denir. Ülkemizdeki kasnak meşesi, nemrut soğanı endemik bitkidir.

Bazı bitkilerin relikt hale gelmesinde aşağıda verilenlerden hangisi doğrudan etkili olmuştur?

- A) Ormanların insanlar tarafından tahrip edilmesi
B) Deniz seviyesinin yükselme ve alçalmalar olması
C) İklim değişikliklerinin yaşanması
D) Bitkilerde genetik değişikliklerin olması
E) Kıvrım dağlarının meydana gelmesi

9. Ekosistemlerle ilgili olarak;

- I. ekosistemde yer alan canlılar kendi besinlerini kendileri üretir,
II. ekosistemlerde su, oksijen, karbondioksit, kimyasal etmenler içinde yer alır,
III. ekosistemler, kara ve su olmak üzere ikiye ayrılır,
IV. herhangi bir ekosistemde bulunan canlılar sürekli olarak oksijen üretir

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
D) I ve IV
- B) Yalnız III
E) III ve IV
- C) I ve II

10. Atmosfer içindeki önemli maddelerden biri olan karbon, doğa içinde bir yandan azalırken diğer yandan doğaya geri verilerek artar. Ancak bazı durumlarda atmosfere ihtiyaç olandan çok daha fazla karbon verilerek denge bozulabilmektedir.

Buna göre;

- I. canlıların solunumu,
II. sanayi tesisleri,
III. motorlu taşıtlar,
IV. depremler

faktörlerinden hangileri sonucunda atmosfere dengesini bozacak kadar karbon salınımı gerçekleştirmektedir?

- A) I ve II
D) II ve IV
- B) I ve III
E) III ve IV
- C) II ve III

11. Ekosistemlerdeki besin zinciri ile ilgili aşağıda verilenler

11. Ekosistemlerdeki besin zinciri ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?

- A) Volkanlar enerji akışında önemli rol oynarlar.
- B) Besin zincirindeki ilk halkayı üreticiler oluşturur.
- C) Canlılar arasındaki enerji aktarımı besin zinciri sayesinde gerçekleşir.
- D) Besin zincirinde, yok olma değil dönüşme vardır.
- E) Enerji akışının devamlılığı besin zincirine bağlıdır.

12. Ekosistemin cansız öğelerinden olan ve canlılar çok önemli olan maddeler dünyamızda devinimler yaparak bir döngü içerisinde hareket ederler. Maddelerin ekosistem içerisindeki bu dolaşımına madde döngüleri adı verilir. Bu maddeler su, oksijen, karbon, azot ve fosfordur. Bu döngüler doğal süreçlerdir ve özellikle Sanayi Devrimi'nden sonra insanlar tarafından bozulmaya başlamıştır. Bu süreçlerin insanlar tarafından bozulması yine insanlara zarar verecektir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi insanların döngülere verdiği olumsuzluklara örnek olarak gösterilemez?

- A) Sanayi tesislerinden atmosfere zararlı gazların verilmesiyle asit yağmurlarının meydana gelmesi
- B) Yerleşim ve tarım alanı oluşturmak için ormanların yok edilmesi
- C) Nehir ve göllerin tarım ilaçları ile kirlenmesi
- D) Toprağın aşırı sulamaya bağlı olarak tuzlanıp kullanılmaz hale gelmesi
- E) Elektrik üretiminde rüzgâr enerjisine gittikçe ağırlık verilmesi

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)C, 2)C, 3)A, 4)D, 5)D, 6)C, 7)E, 8)C, 9)D, 10)C, 11)A, 12)E,